

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΣΚΛΑΒΙΑΣ

ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΤΟΥ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑ

"Ἐνας στρατός γιὰς γέλεισα...— Πῶς μᾶς τὸν περιγράφει ἔνας
Βάρδος φουρνέλο!...— Ὁ Πεζαρίνι μὲ τὴν τρομπέτω
κύτικὴ τοῦ Βελῆ Πασσάδ.— Μία κωμικὴ σκηνὴ στὸ

Γάλλος ἔξωμότης.—'Ο Κασήμ 'Αγας καβάλλω στὸ κανόνι του.—
του.—«Πέρασε ή Μαρία ή καβαλλαρία!...»—Τὰ εὐαίσθητα
Σεράγι.—'Ο λιμενάρχης Σεκεριά Μπέης και ή συναγρίδες κ.λ.π.

Η σανγκή Αληππασαδική έποχή είχε και την εθνική δύναμη με την οποία διασφέδαζαν αυτιά ψωμά. Επίσης την πρώτη καθημερινή ήταν οι Γιαννιτσές. Π.χ. έ σταύρος του Αληππασαδικού την παρδάλη σύνθεση του και τα κομμάτωτα απελέγη του ήταν ανάλογος με εκείνους που πλέονταν σήμερα στη θεατρικής ηπειρωτικής. Ο ιστοριογράφος του Αληππού, Ιμβραΐμος Μαντζόνη, ή Γάλλος, έκανες άξιωματικός, που έγινε Οδησσανός και έποιη στην αλήν του Τυράννου από ίδιες επιτάχυνση στις γυναίκες του χαρμού του) μᾶς δύνα να είνωνταν τον πράγματος: «Δεν ιπήρχε στον κόσμο τίποτε γέλωνδεστρο από τον λεγόμενον τακτικό τούτον στρατόν, λέγει ο Μαντζόνη. Οποιας θύμελε νά διασφέδασ, παρεμποτικούντο θεατρικά τῶν γυμνασιών αὐτῶν». Ο Αληππός είχε προημετίη (άπο την Αγγλία τουφέκια την πεζικού με λόγγη (παγανόντες) και τὸν ἄλλο ὀπίσιμο τον στρατιωτικό. Τα ὅπλα ήθελαν στα Γιαννιτσά, ἄλλοι οἱ Αρβανίτες με ἐπικονικὸν φρέσκιαν νὰ κάνουν γρήγορο, και τα Αγγλικά ὅπλα μεινανέντονταν νὰ σκουριάζονται στις αποθήκησες. Ο δῆμην τακτικός στρατός έφερε ποικιλία ὅπλων, όπως και οἱ ἄτακτοι, δηλαδή ἄλλοι μακρύν και ἄλλοι κοντά τουφέκια. Αλλά και περὶ στολῆς δὲν έγινε πελά λόγος, και οἱ στρατιωτες φορούσαν την ἔθνική τους ἑνδυμασία. Κανένας διακριτικό οπήμιστο βαθμοῦ. Οι ἀξιωματικοί διεκρίνοντο ἀπό τοὺς στρατιώτες μόνο ἀπό τὴν καθηρωτήρας καταστατέλλα τους. Για τὴν ἀρχίσεια, οἱ ἀξιωματικοί ἐβάζαν καθαρῷ φονταστέλλα κάθε τέσσερας μῆνες, ἐνθὲ οἱ στρατιώτες δὲ τὴν ἔργαζαν ἀπό πάνω τους ποτέ. Επειδεὶ μόντι τῆς κοινέλια! Μεγάλως καὶ οἱ ἀξιωματικοί και οἱ στρατιωτες, τοῦ Αληππού Πασσάδ μεταχειρίζονται τη φονταστέλλα και γιὰ μαντήλι τῆς μύτης, γιὰ πετσέτα τοῦ φαγητοῦ, γιὰ πετσέτα τοῦ προσώπου καλ. ! Ή διαφορά δὲ είνε ὅτι οἱ μεν ἀξιωματικοί μεταχειρίζονται γιὰ τις κρεμές τους αὐτές τὸ πίσω μέρος τῆς φονταστέλλας, ἐνῷ οἱ επλοιοί στρατιωτες τὸ μέτρος. Στοὺς Αρβανίτες ή ἀκαθαρσία τῆς στολῆς δεγχεῖ το παλλάκιον. Ας φαντασθῇ λοιτον καθεμένος τὸ δέαμα ἐνὸς τετοίου στρατοῦ. Κωμικώτατοι δέ ήταν οἱ χειροίκοι τῶν πυροβόλων. Μοῦ είνε ἀδύνατον νὰ περιγράψω τὶς κωμικὲς καὶ θεατρικὲς στάσεις των στρατιωτῶν ὅταν ἐγέμοιζαν τὰ κανόνια τοιν. Τις μανούθες αὐτές τοὺς τὶς ἔμαθε ο Αληππός Αράτης. Σπανίως συνέβαινε νὰ γίνουν γυμνασία διὰ πυφός χωρὶς διατηγμάτων στους πυροβολήτας. Κανένας ἀπ. αὐτῶν δὲν μπόρεσε ποτὲ νὰ πετύγῃ τὸ στόχον, ὅσο πλατύς και ἀνήταν και δύσκολη ζώματα και ὡς είλε, ἀν και οι σκοτοβόλη γινότανε ἐξ ἀποτάσσεως 200 μετρον. Οι Αλβανοί είνε μὲν συνήθως ἄριστοι σκοπευταὶ με τουφέκι, ἀλλά δὲν είνε πρωφοισμένοι γιὰ τὸ πυροβολικό. Η στιγμὴ που προκειται νὰ βροντηστὸ κανόνι, δοιοι οι πυροβόληται του φεύγουν τρέχοντας ἐπτὸς κείνουν ποὺ κρατεῖ τὸ ἀναμέμενο δαδί. Αλλά και αὐτὸς στέρεται ὅσο μπορεῖ μακριά ἀπὸ τὸ κανόνι και μόνο ὑστερ ἀπὸ πολλὲς προσεγγίσεις του δαδιού ἀποφασίζει τελος να βάλῃ φωτιά. Τὴ στιγμὴ δὲ τῆς ἐπινισσορχυτήσεως, τὸν πάνει αληθήνος τρόπους, ἀν και οι στρατιωτες αὐτοὶ είνε ἀληθῶς ἀνδρεῖοι σε κάπτε ἀλλή περίσσασι.

Μιά μέρα προκειμένου νά κανονιοθολήσουν από τό Φρουρό γιώ
χαιρετισμό, αντέληθησαν ότι ένα κανόνι δεν λειτουργούσε, με
όλες τις προσπάθειες του Διοικητού που άξιωματικών του Πυ-
ροβολήτων, οι διποτοί υψηλαν σ' ώρα διόδιου τούτο σε «καιό μάτι-
ή σε» προδοσία των Φράγκων. Απέφασισαν λέγετο Μαντζούρην ν'
ανανιψάθων στην υπόθεση, και τους είπαν ότι πιθανόν κανένα πα-
δάκι παίζοντας νά ξριζεί μέσον στο κανόνι κώνων ή λιθάρια διέταξα
λοιπόν ν' άδειασθη τό κανόνι και πραγματικώς βρέθηκε μάτι πέτρα.
Μέ εύχαριστησαν γιά την άνακλισή μου και με παρεκκλεσαν νά
νύμι πά τίτοτα στό Βεζένη και τους νά υποστέψημα με τή σύσταση
νά κοιτάζουν άλλοτε καλά τά κανόνια τους πριν τά γεμίσουν. Άλλο
κωμικό τους πάθιμα είναι τό ακόλουθο: Είχα από πολὺ καιρό άπ-
δισάις τό πυροβολικό τού Άλλη, και δέν άναπτεύουμον πειά παρά
σε ότι άφορούσε τά όχινθωματα. Ο Καστρή Αγάς – ό όποιος είχε
προβίβασθη στό άξιομα τού Γενικού Αρχηγού τόν τακτικών σο-
μάτων – στενοχωρίμενος από τήν περιφόρνηση ποιν έδειχα γιά την
άνικανότητα τουν άξιωματικών τού και θέλοντας νά φανή άξιος τής
εξιπτωσής μου, έγινανάτε κρυφά και καθημερινώς σ' ένα πολύ-
γονο, μακρών από την πόλη, στη θέση Μπαζέ. Ακούγα συνεχώς τις
κανονιές, άλλο δέν μπορούν νά καταλάβω τί συμβαίνει. Ρώτησα
και έμαθα ότι ο Καστρή Αγάς δχι
μόνον, διηγήθην απότροπώσας το
κανόνι, άλλο και είχε διατάξει νά
επιτέλεσσον τά γύρω μέρη γιά νά
προλέψῃ τήν έχασφνική μου έμφά-
νση, για νά μην τόν πορλάβω γυ-
μναζέμενον. Τέλος, θατερ' από λί-
γον καιρό, ήδη και με επεκσέ-
ψηρης συνθεύμενος από δλούς
τούς άξιωματικούς του. Μοῦ ανε-
κονίσθησε ότι είχε πετούμησα ότι
ιπτοθετεί νά σποτεύση όποιος ο καλ-
λίτερος Γάλλος στρατηγός και μέ

κάλεσε τὴν ἄλλη μέρα στὸ πολύγυρον. Τὸ πρᾶγμα ἐπῆρε διάδοσις καὶ ὅλα τὰ Γίαννενα σηκώθηκαν στὸ ποδάρι. Ἀπειρος κόσμος μαζεύθηκε στὸ πολύγυρον, η δὲ μουσική τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ ἐπαίξει κατὰ διατάξιμα...

«Προτού αρχίσουν ή απόκησεις, μάς παρέθεσαν πλουσιώτατο γεύμα, μετά τούτο δε όμως η παράστασις τής καινοφίδιας. Πλαρεγήσθη ούτε ο στόχος είχε τοποθετηθῆ τούλι κοντά, αλλά δὲν είπα τίποτε. 'Ο Καστηρί' Αγάς σηκώθηκε μεγαλοπρεπώς, ἐπλήσσεις σ' ἓνα κανονί τῶν 9 όξανων ἐνώπιος στὸν κυλιάμνατα σταυροπόδι και ἔχοντας τὸ παπιτούν στὸ στόμα, ἀρχίσει γὰ κανονίζῃ τὸ ὅπλο. Μίση γιατούνται ἄξιωματικοί, γύνων ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ κανονίου, καταγινόντουσαν· νά φθον τοὺς βαθιμοὺς τῆς σκοτεύσεως οἱ δὲ πυροβόληται, κρατῶντας καυστὸν δεξιά και ἀριστερά, κάτω ἀπὸ τὸ κανόνι, τὸ ἐκανονούσσαν, καψών και τὸν Καστηρί· Αγάς πού κατέβαντας ἀπάνω, σύμφωνα μὲ τὶς οδηγίες πού τοὺς ἔδινε. 'Η δουκεία αὐτή κράτησε πολὺ δρα μὲ θρησκευτικὴ σιωπὴ. Τέλος, οἱ Καστηρί· Αγάς σρινθώντες «—Μίση! Μίση!» φάντασε. «Τὸ κανόνι εἶνε ἐτικοῦ!». 'Υστεροί ἀπὸ λίγο τὸ κανόνι ἐβρούτησε, η μπόμπα, ἔφυγε δεξιά και ὁ στόχος ἔμεινε ἀνέγγιχτος! Καταντούσιασμένος οἱ Καστηρί· Αγάς, μού εἰπε ὅτι τὸ κανόνι εἶνε κακοφοίζικο και διέταξε νά τοι φέρουν εν' ἄλλῳ μικρότερον διαμετρήματος. 'Εκάθησε ἀπάνω καρβαλικευτεν, ἔγω δὲ ἐκοιτάζα τὸ δολῖτοι, γιατὶ μηνούν περιεργος νά ίδω ποσην ώρα θά βαστούσεις η ἐργασία αὐτὴ τῆς σκοτεύσεως. 'Αρχίσαν και πάλι η ίδιες ἀστελες μανούθες και μετι· ἔνα τέταρτο οἱ Καστηρί· Αγάς διέταξε :

« Ένα βαρύ γλυκό, δρέ !
Τούτος έφεραν τον ζητηθέντα καρπέ, και ἐνῷ τὸν ρουφώνεσσε σιγά,
σιγά, ἔξακολονθύσατε νά σποκεψή και νά μετατοπίζεται μαζί μὲ
τὸ κανόνι. Ουμψώνα μὲ τὶς διαταγές ποὺ ξύδιε σὲ κείνους ποὶ κρα-
τούνους τοὺς σιδερένιους λοστούς. Τέλος, οὔτερος ἀπὸ τρία λεπτά τῆς
ώρας, βάλανε φωτιά στὸ κανόνι, αλλά η μποτιά πήγε τώρα αύτερά
και ὅ στοχος, ξεμεινε στὴ θέσι του ἄγνιχτα, δύπος προτήτερα ! Ε-
σπάστενες ἀκομη ἀλλες τοεις φωρές μὲ τὴν ίδια αποτυχία και τέλος
εργάνυαν ἀπό το πλωγόνο. Ο Κατσιμή Άγγες και οι ἀξιωματικοι του
ήταν καταστενοχωρημένοι. Το «καζό μάτι» ήταν η αιτία τῆς ἀπο-
τυχίας. Τὸ βέριον οἵμας είνε ότι ὁ Αλή Πασσᾶς είχε πινθοβιλικό
για τα παντηγόνια...»

Ο Καστορίας Αγάπης Αιγαίου τού τακτικού σπαταλού οίτη ανάγνωσις ήσερε ουτε γραφή. Έντελώς άγραμματος! Σε δύο τό σώμα τού Πυροβολικού ενας μόνος ήσερε πεντε κολυθρογράμματα, όχι έλλειψη Ηπάντης Λέκκης συγγενής τού Θανάση Βάγια. Όθεν θεωρείται σοφής!...

Νοστιμάτερο δύως ήταν τό ιππικό τοῦ Ἀλῆ. Σωστή ὀπέρεττα Ἀπετελεῖτο δόλο—όλο ἀπὸ 26 ἄνδρας, καὶ Μακεδόνας τὴν καταγονή καὶ είχαν προγνωστική Ἑναντί Ιταλού τυχοδικού, ὃνταναζόμενο Πεζαρίνι. Βενετοίανος τὴν πατρίδα, χρηματίσας ἀλλοτε λοχίας τοῦ Ιππικοῦ, ἤρθε στὰ Γάννενα καὶ γίνηκε ἀμέσως...στρατηγός! «Ηταν τὸ γελοιόδεσπότη ἀνθρώπου πον μπορεῖ νὰ φαντασθῇ κανεὶς. Εἰχε φέρει μαζί τοι διδέκα φανταστικὲς σπολές, διαφορετικὲς, ἀλλὰ τάντοτε μὲ δύο μεγάλες ἐπομήδες συνταγματάρχους! Ἄλλα καὶ τὸ καλλιώπη τῆς φεραλής του ἦταν ταρδούμενο. «Ἄλλοτε φούσσοις κάσσα, ἀλλοτε πλήκτο, ἀλλοτε καλλάπαι πούσσασιο, ἀλλοτε κατέλιο γρεναδίέου, ἀλλοτε τετράγυνο λογγικόφουρο, ἀλλοτε κατέλιο μὲ σειρήνα, ποὺ τὸν ἔδειχε γλειοδέσποτα. Ήπαντος ὅμως, φούσσοις ψηλῷ περιλάμιο τὸ ὄποιον δεν είχε καμιὰ σχέση, μὲ τὴ σπολή τοῦ Ιππικοῦ. Γρήγορα ὁ Πεζαρίνι ἔγινε τὸ περιγέλιο τῶν Γιωνιτῶν. Τὰ παίδια τοῦ παίρνανε ἀπὸ πίσω φωνάζοντας καὶ χτυπάντας τενεχέδες :

— "Ε ! "Ε ! ή Μαρία ή Καβαλλαρία !... "Ε ! "Ε ! Μαντζάτο μακαρόνι... "Ε ! "Ε !...

Λίγους μήνες ὑστεού απὸ τὴν ἀφίξιν τον στὰ Γιάννενα, καποτε ποὺ φορῆθη μειώσει τὸν σκοτωσόν τον ο στρατιώτες τον, ψυχήτρικα μάλισταν λόγοι μέρος σ' ἔνα βάλτο, ἀφοστότες βαρεύαι και παρά λίγο οι Γιαννιώτες νῦν χάσουν το γλέντι τους. Γίνηκε δῶμα καλά και ξανάφισε τη δουλειά του. "Ολὴ τοι ἡ διδούσαλιά ήταν νά βάψῃ τους 26 ιπτεῖ στη σειρά, τὸν ἔνα πάσιο ἀπὸ τὸν ἄλλο, αὐτὸς νά ματαριστά μετριστά μὲ τὴ σάλπιγγα στὸ χέρι και ἔτσι νά φέρουν βόλτε στην

ειρηνήσαρχος αὐλή των Σεραγίου. Ή
σπάλγαντας ξεκούναντε τον κόσμο.
Ο Ἀλές δὲ εἶλε τίποτε, ἀλλ
ο γυνός του ὁ Βελῆς δαιμονιζό-
τανε...

Ο Πεζαρίν μὲ τοὺς καρβαλλα-
οέους του, ἀφοῦ ἔκαναν καμποσες
βόλτες, ἀρχίζαντας ἐλημονής μὲ καλλα-
σμοῦ, κινοῦντες ψηλά τις λόγχες.
Ἐπειτα ἀφίναντας κάμουν τις λόγχες,
ἔβγαζαν τις σπάδες καὶ ἀρχίζαν-
τα τρέχουν στὴν ἀντιθετή διεύθυν-
ση, γιούσι κανένα ποσταγμα, δοτε-

δέν ἐβάδιζαν κανονικά, ποτὲ δὲν ἐσχημάτιζαν δυάδες ἢ τετράδες. Ἀγούν λοιπὸν ἔτι ἐξορίζαν τὰ δινοτυχίαιματα τὰ ἀλογά τους, ἀπό-
χωροσαν. Καὶ οἱ Πεζαρίνι ἐπήγαν ταῖς στοῖς ἀντιταλάμους καὶ στά-
γμαρεια τῶν γραμματιστῶν νὰ δρέψῃ τὶς δάφνες τῆς δοξῆς του ἢ
νὰ κουνθετισθῇ μὲ τὸν δὸν Βιτεζέντον Μιχαέλλη, πρόσων λεονί-
Τιαλούν, ἀλλά ὥγηστην αὐτὸν ποι ἔγανε τὸν χηρικό στὸν Ἀλῆ.
Πασσᾶ καὶ τοῦ ὑπέρσηπτον ἄνακταλινήρ τὸ φάρμακο τῆς αἰτονίας νεο-
τητοῦ, ἵ τὸν δὸν Σάντο Μοντελένον, Σιγελὸν, ἀρχηγωνιών τοῦ
Ἀλῆ, ἡ τὸν διαβόθιον γιὰ τὰ σάνδαλά του Καρέττο. Στὴν αὐλὴν
τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ θὰ ἔλεγε παντεῖ, εἴχαν δωσει συνέντευξὶ όλοι οἱ
Τιαλοί τωαλατάνοι τῆς ἐποχῆς ἔσεινης. Ἀλλὰ ἂς ξανάθυμους στόν
προσά μας. Ήπλές φροντίδες οἱ Ζεραφίνι φανερούνταν μόνος ἐφίπτος στὴν
αὐλὴν της Σεραφίμον σαλτάνοντας. «Επειτα, ἀφίνε τὴν τροπιθέττα,
ἔργαζε τὸ σταθῆ καὶ ἔτορε ἔται, σὺν κλονὶ ἵπποδρομίον, σπαθί-
ζοντας μπταλαγά τὸν αὔρα. «Οταν κατόπι τοῦ είπαν ὅτι είνε ἀνα-
ζητορές νὰ δεινούται, ἔται θεατούμενος, φορώντας μάλιστα εὐφο-
τακή στρατιωτική στολὴ ὁ Τιαλός ἀπήντησε :

— Ἐτι τί σε μέλει τὸ ἀφεντιά σου; Ἐγώ τὸ κάνω για
νὰ γνωστεύεται τὸ παντούνε!

Παντούς δηλαδή Κέρδους) ἔλεγον ὅτιοι οἱ Ἰταλοὶ αὐλίζοι τὸν
Ἀλῆ Παπᾶ, τοῦ ὄποιού ἦταν οἱ δουνικότεροι κόλακες. Κάποτε
ὅμως ὁ Βελῆς ἐνοχλήθηκε πολὺ ἀπό τὴν τρομερότητα τοῦ Πεζαοῖν
καὶ τὸν διετάξεις νάρα πάφη. "Οὐτὶς τὸ πῆρε γὰρ προσβολὴν καὶ
φυσησὲ δυνατωτεροὰ εἰναι τρομερέττα. Τότε ὁ γνιος τοῦ Ἀλῆ
Πασσᾶ θύμωσε, τὸν κατέβασε από τὸ ἀλόγο, καὶ μι τὸ ζαμούτσιών
του τοῦ ἐδωσε στὰ ὄπισθια παρὰ μιαν τεσπαμάζοντα. Ἀπὸ την
ἥμέρᾳ ἔχειν ἡμῖν ἔβλεπε τὸ Βελῆ ἐτρέποντε στοὺς σταύλους τοῦ
Σεραγιοῦ...

Ο Άλης Παπαζάς έργοντας σχόλιο νά υποτάξῃ τις παμάλιες πόλεις πού κατείχαν άσουν οι Έπειται και αντί άσουν την Επανάσταση, έπροσλαμπτερ νά δημιουργήσῃ και ναυτικού δύναμι. Αγραφαστούν από τάς Γαλλικάς άρχος τῆς Κερδυσίας ένα μικρό πολεμικό στόιμος, έπειτα τοις φορέατες και μερικούς μεγάλους βάροκες έχουνται αμφέπει δύο οι πειρατικές της ημέρας έξεινης. Αξιωματικούς τού στόλου τούτου ήταν ένας μπλεζού Κοροβανός, ονόματος Καπετάν Μαργελένος και ένας βουνίσιος Αθαβανίτης ο Σερεμά Μπένης, λιγενάρχης τῆς Προσβέτης. Τα καράβια του Άληδ ούτοι επεφτάνται στις ξένες πού Αιμφρακιού Κόλπου. Οι ναύτες τους ήσαν τόσο έμφρονεν και έτελλαν τις καλλίτερες συναγώνες για τό τοπατέι τού Βεζούγιου. Στη λίμνη τῶν Ιωαννίνων είχε ἄλλο στόλο ο Άλης ἀπό... βάροκες μόνο αποτελούμενο. Οι βαροζάριδες ήταν Κερδυσιαίοι από τη συνοικία Μαντούδια. Κάνιος προορισμός τους ήταν νά πηγάνουν «περιγράνι» τὸν Άλη και τις τραυμάτισες γυναίκες τού χαρεμών του ή νά γιαφεύσουν τὰς ουρανοπάτες λάιμαργος Παπαζάς.

ΓΡΑΜΜΟΥΔΕΣ

- Ή γη στρέφεται μὲ ταχύτητα 2.000 φορές μεγαλύτερον ἀπό τὸ γοργοβότερο ποτιλλίον.
  - Αἱ πυρσοθεστικαὶ ἀντλίαι ἡσαν γνωσταὶ καὶ εἰς τοὺς ἀρχαῖους.
  - Τὰ κοβοῦντα διαφέρουν κατά τοῦτο ἀπὸ τὰ ἄλλα ὀστρακόδερμα, ὅτι ἔχουν διὸ μῆτες ἀντί μιᾶς.
  - Ή μέλισσα, τοσοῦτη καὶ καταύσι, ἔχει διὸ στομάχια.
  - Τὰ ἄστρα φάνεντα καὶ τὴν ἡμέραν ὅταν κυττάζετε μέσον ἔνα βαθὺν πηγάδι.
  - Ή κοινῇ μελάνῃ γίνεται μελάνῃ τῆς κόπιας ὅταν προσιθέστε μέστα λύγη γλυκερόν.
  - Σὲ μὰ γεωργικὴν ἔχετε τῆς Ἀμερικῆς θαυμάστηκε ἔνα τελείωτο λεβινὸν ἕρνος τρῶν μέτρων.
  - Τὰ χρυσᾶ νομίσματα τῶν πιάνοντων μικρόβια.
  - Τὸ μήκος τῶν τριγώνων τῶν γυναικείων μαλλιῶν φιλάνει τὰ σχιλίμετρα.
  - Τὸ παλάτι τῶν Βερσαλλιῶν ἐστοίχισε ἔνα δισεκατομμύριο φράγγα.

КИНЕЗИКА ΠΑΡΑΔΟΣΕΑ

Ἐμεῖς δέ ταν χαιρετοῦμε, δίνουμε τὸ χέρι μας, οἱ Κινέζοι ἐνθόνουν τὰ δυὸ χέρια των καὶ τὸ ἀνεβάζουν ἐμπρός στὸ πρόσωπο τού.

Ἐπεις εἰς ἔνδεξιν σεβαστοῦ βγάζουμε τὸ καπέλο μας, οἱ Κινέζοι τὰ... πατούτσια τῶν.

Ἐνεῖς ξυριζούμε τὸ πρόσωπό μας, ἐκεῖνοι τὸ κεφάλι καὶ τὸ φρύδιον τῶν.

Επειδὴ κούρους τα νυχία μαζί οι Κινέζοι θεωροῦν αριστοτοξοδικό νά τα διατηροῦν πάχα πολὺ μαργαρά, προφεράλλγοντάς τα μέρη για την άγνωστη υγεία.

Οἱ Κινέζοι φρονῶν τὸ γιλέκο ἔξω ἀπὸ τὸ σακκάκι καὶ τὸ σώβρακο ἔξω ἀπὸ τὸ παντελόνι.

*Οταν πιθανούν φρονῶν ἀσπα.

Τὰ μαζλάρων τῶν Κινέζων είνε ἔνδινα. Τὰ πλοῖα των τὰ ρίζαν
ρουν στὴ θάλασσα ἀπ' τὸ πλάνη. Τὶς καιπάνες τὶς γυναικῶν ὅχι μα-
γλοσπίδια ἀλλ' ἀπ' ἔξω, με σιδερένια ἐργαλεῖα, καὶ ἐν γένει σὲ ὅλο-
των οἱ Κινέζοι κάνουν τ' ἀντίθετα ἀπὸ μᾶς.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

ΤΟ ΦΤΑΡΝΙΣΜΑ

Τί ἐπίστευαν οἱ ἀρχαῖοι Ραββίνοι; — Ὁ φόβος τοῦ Ἰσαάκ.
Οὐ Προμηθέας, ὁ πυράρχος του καὶ ἔνα...φτάρισμα. — Λίγο
πρὸ τῆς ναυμαχίας Σαλαμίνος. — Πότε δὲν ἐπιτρέπεται
νὰ φταρίζεται ἔνας Αγγέλος! — Καὶ η ἐπιστημονικὴ
ἔξηγησις τού πράγματος.

Το φτάνοντα απτριζόλησε την παρίδοσι των διαφόρων λαών. Σύμφωνα με την Παλαιά Λιανήγρ. οι παλαιοί ανθρώποι κατέρθισαν να γίνουν έξαρσοι και έργασοια χρόνια, οι δε πατεράρχαι της εντυπωτικής έρευνας έποιξαν ηπιονίζοντας μια φορά μόνο σε σήλη τους τη ζωή. Τούτο συνέβανε λίγο προτού πεδάνουν και ήταν απαραίτητες προηγμένες ότι θα επέρχαναν είς τους κόλπους τον Αρβανίτη. «Ο Ιανός διατήρησε είδε ότι δύο οι πρόγονοι του πέθαναν κατόπιν ένος φταγνίσματος και όταν έπτασε σε ήλικια πεντήροντα έτών, άρχισε να φοράται μην πεδάνη, και παρεγέλλεται το Θέο νά μη φταγνίζωνται μια φορά μόνο οι απόγονοι τού Αρβανίτη, ώστε το φτάγνοντα τους να προσημαίνεται το θάνατό τους. Ο Ιεροβόλος όπουσε τις δεήσεις του και από τότε, διποντας κανείς Έρβανίδος φταγνίζοταν σε οι αιλαδού του άπαντοντος δύο μαζί : <— Ό Θεος μαζί σου !> Κάτι θηλάζει άναλογο μέ την ενήγκ που δίνονται σήμερα στάν φταγνίζομενο : <— Με τις ύγειες σου !>

Οι άρχαιοι «Ελλήνες» επίστεναν ότι μόλις ο Προμηθεύς κατέβηκε στη γη φέροντας τό «θείον λόγο» που είχε πλέψει από το θηραυνωπάλιον του Διος, Ελλήνες τόν πρώτον ανθρώπο πού βρήκε ζεπαγιασμένο από τό κρόνο και τόν έσυργάνωσε με τή φωτιά του. Αμέσως ο ανθρώπος φταγίστηκε! Μετά μίανσαν ο «Αιστοτέλης» έβγαζε τό φταγιόνια μως προσπάθεια που κάνει ή ενγενέστασην οικεία τον ανθρώπον που λεπτάζη από τόν έγκεφαλο του κατόπιν βάσεως που τόν στενοχούσει.

Συναντία δόλωσην από φταρνίσιμα μοφωμένη μέσω στήν ιστορία τῶν ἀρχαίων μας ποργούν. Λίγο παροῦ ἀρχήσῃ ἡ ναυαγία τῆς Σαλαμίνος, ἔνας Πειραιώτης ναυτής φταρνίστηκε πρός τα δεξιά του Θεμιστολέους. «Ο στρατηγός – επιτειδίστας εξεταλλήνες τῶν οἰονῶν» – ἐζαφαρτίζει το φτάρισμα τοῦτο ώς προάγγελον τῆς νίκης. «Ο Ομηρος στην Ὀδύσσεια του, ἀναφέρει ὅτι μια ιεροῦ ποὺ ή Ηπειρόποτε ἔλεγε στο γυνό της : «—Αν ἐσχοταν ὁ πατέρας σου θὰ τιμωροῦσε τοὺς μηνηστῆρες», ὁ Τηλέαυγος φταρνίστηκε. Τὴ στιγμὴ ἐξείνη παρουσιάστηκε ἔνας ζεῦς, ηδὲ Ηπειροτὴ γελούντας τοῦ εἵλε πάλιμαστά. «Ο ζένος αὐτὸς ἦταν ο δύτος τῆς ὁ. Οδυσσείας. Καὶ ἐπηχολούνθησε ὁ φόνος τῶν μηνηστήρων... Κατὰ τὴν Ανάβασι τῶν Μηρίων ενας Ἀγρινίων στρατιώτης φταρνίστηκε : «—Καλὸς οἰονός, ἐφώναξε ὁ Ξενόφων, μὰ πετύχουμε!» Καὶ τὰ ίστορικὰ παραδείγματα δεν ἔχουν τέλος...

Είναι όμως παράδοξο διτι κατά τον ιεραπόντα το φτάγνυσμα έθεωι-
ψελτο καζο σημαδί. "Αν κανένας φταγνιζόταν κατά το δείπνο, τού
έφεραν πάλι από το προηρεύμενο φαγητό, από το δόπιον ήταν ί-
ποροεσώντας νά πάρη άλογν μά περίδια γιά νά ξορδήσῃ ή καζο-
σημαδί." Αν φταγνιζόταν κανένας την μά ποινιτνούταν, πόταντόν
δταν φρούτας τη παπούτσια του, θερετε νά γδινή και νά ζαναπλα-
γιάση. "Αν, τίρη ώρα ποινιτνούταν ήταν έτοιμο νά σηκώσεις δημητρα
φταγνιζόταν κανένας ναντης, μένεβαλτη την αναγκόσητι! ...

Στὴν Ἀγγλία, κατὰ τὸν 15ον αἰώνα, ὅταν κανεὶς φτωχιζότανε τὴν Δευτέρα, τοῦτο ἐσήμαινε κίνδυνο, τὴν Τοῖτην ἐσήμαινε ὅτι ὁ φτωχισθεὶς θὰ φιλονεψά καποῖο ἀγαπητῷν πόθῳστο. Ἡ παράδοσις δὲν ἀναφέρει ἄλι οὐ φρεσκεψοῦντας τῆς Βρετανίας φτωχιζότων συγχώνει τὴν Τοῖτην. Τὸ φτάνοντα στὴν Γεταράτης ἐσήμαινε ὅτι ὁ φτωχισθεὶς θὰ λᾶβῃ γραμμα, γεγονός σπουδαιοῦ για τὴν ἔποιη ἐξείνη τούτον δὲν ἀπέρχονται ταχυδρομεῖς καὶ γραμματόσημα. Τὴν Πεμπτήν ἄν ἐφταρχιζότανε κανεὶς θὰ ἐλάμψειν κονῖματα. Τὴν Παρασκευὴν

τὸ τράπαιον εἶσπησεν δῶρο ποὺ βρίσκεται στὸ δόμον. Τὸ Σάββατον ἡ παράδοσις δὲν ἀναφέρεται εἰσῆμα τὸ τράπαιον. Ισοις νά ἦταν κανένα απὸ τὰ περιθημα εξεῖνα Ἀγγλίας «ένθιμο» τὸ νά μη φτωνύζουνται τὸ Σάββατο!

Τέλος, εἰδένος ποὺ θύτα τὸ συνέβαντε νά φτωνισθῇ τὴν Κυριακήν είχε τὴ βεβαιότητα νά ίδῃ τὸ πρόσωπο που ἀγαποῦσε ποὺ περιάτη

ἢ βροῦμα. ^Α* Αὐτὸν μεμψέτε νῦν μάλισται καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔξηγήν τοῦ φαρμακίστας, τοῦτο οὐσεῖται εἰς ἕρεμισμόν τοῦ ἐπωτεριοῦ θυμένος τῆς μύτης. Κατὰ τὸ φταρώμα τοῦ διάφραγμα τῆς κοιλίας κραδαίνεται δυνατά, ὡς δέσμῳ τουπτάνου, καὶ ἀπότομός μαζεύεται περισσότερο αἷμα στὴν καρδιά. Καὶ τοῦτο μᾶς προξενεῖ εὐχάριστο αἴσθημα, τὸ ἥπτον τὴν σῶμα.

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 5 φύλλον τοῦ «Μπουκέτου» ἐντὶ δοχείων 10